

СОЦИАЛИСТИЧЕСКА ТРИБУНА

Седмичен орган на Окр. Комитет на Социалдемократическите организации
ВАРНЕНСКИ ОКРЪЖ.

БЕЗПЛАТЕН КООПЕРАТИВЕН БРОЙ.

КООПЕРАЦИЯ „СОЦИАЛДЕМОКРАТ“ — ВАРНА.

ПОКАНА.

Отложено на 9 т. м. **Общо извънредно събрание** на кооперацията с дневен ред:

Искане кредит за кооперацията от Коопер. централа Коопред — София ще се състои в неделя на 17 т. м. в Работ. дом Борба колкото и членове да присъствуват.

Пред вид важността на дневния ред, поканват се действителните членове на кооперацията да посетят събранието.
От Упр. Съвет.

Писмо отъ Гандъ.

Кооперативната изложба.

В Ганд демонстрират с своя успех кооперациите от 34 различни държави.

За хората, които знаят да четат цифрите и които следят икономическото развитие в разните страни, този успех е известен отдавна. Чувствуват го твърде добре и всички ония, които имат щастието да сж членове на ония грамадни кооперативни организации, които се развиват с нечувана бързина в напредналите европейски

страви. Една идея ясна и точна за силата на кооперативното движение в света, обаче, дава изложбата в Ганд. При вида на тази изложба за никого не се явява странна мисълта на Ансел, че кооператизма ще „пречуши“ капитализма в неговото узавитие.

Кооперативното движение в света се представява според последните пресмятания, повече от 100,000 разнообразни кооперативни сдружения. То върши една мирова търговия, която вжализа на стотици милиарди

годишна и има одромни и -об разцови индустриални, земленелски и банкови предприятия. От развитието на кооперацията лесно може да се долови вече какви ще бждат структурата и функциите на бъдащето, желано от всички общество.

Кооперацията владее вече умовете на всичко интелигентно, а едновременно с това и на всичко онова, което е угнетено и потиснато и което с общи усилия дври изход от нееносното си положение. Кооператори сж, както се вижда от изложбата в Ганд, хората на мразовития и студен север, които в борба с вълните морски и с мразовитите снежни бури, с мъжа изкарват своето препитание; кооператори сж и хората, които пол анойните лъчи на жешкото африканско и американско слънце гонят своите стада или събират, потънали в пот, всичко което ония незнайни краища даватъ за човека. Кооператор е вече грубия каменоделец, който с чук и длато руши твърдия гранит, кооператор е и финния и деликатен художник, който върху грубата и проста материя предава прекрасните и вечни форми на битието.

Кооперация и социализъм.

В изложбата чсно е отравен ступанския бит на всяка от

Кооператори, купувайте само от магазините на Кооп. Социалдемократ

участващите в нея страна. По нея лесно може да се долови и узнаят държавите, които сега се създават и бързат да догонят по-старите от тях; от нея лесно се разбира, в коя държава отношенията и формите са се вече окончателно улегнали и установили и в коя материите са още аморфни и изискват огромни усилия, за да бъдат поставени всека на своето място.

Към изложбата тук в Белгия, официалните среди се отнасят пасивно, да не каже отрицателно. Това защото знамето на кооперацията тук се покрива с червеното знаме на социализма. Именно това обстоятелство прави въжторгът в масите да е тъй голем да се проявява най-разнообразно и буйно, че да очудва даже хората, привикнали на величавите гледки, които представяват тържествующите тълпи.

Всеки 15 минути треновеке изсипват маси народъ, който задръства разните отделения в изложбата и прави понякога движението в тях почти невъзможно. В празнични дни много от дошлите остават без подслон и храна.

В това шумно тържество, всеки от участниците в изложбата се мъчи колкото се може по-красиво да покаже успехите на кооперациите в своята страна и да каже на дошлите да го посетят: на вижте и ние сме работили и работим за общото благо и на нацията си и на света.

Ганд, 30 VII 1924 г.

Н. Колчев.

Кредитиране кооперациите.

Съгласно измененията в правилника на Център. Коопер. банка, кредитирането на кооперациите, числящи се към Съюзите и Централите, се поставя на нови начала. Такива кооперации ще получат в бъдеще

кредит от своите централи или съюзи, на които банката ще отпуща кредити зарад тях. Централите ще кредитират своите членове кооперации по наредби, одобрени от Център. Коопер. банка. Коопер. центр. Напред е изработила вече правилника, по който ще става кредитирането на нейните членове. Съгласно този правилник, личния кредит на кооперациите не може да надмине капитала, резервите и 30% от отговорността на членовете им. В изключителни случаи може да се разреши и по-голям кредит.

За да открие кредит на някой свой член, централата трябва да получи:

а) Молба за откриване кредита;

б) Препис от решението на общото събрание на кооперацията, което е решило да се иска кредит от централата;

в) Ведомост за имотното състояние на членовете на кооперацията, която трябва да съдържа достоверни данни за техните движими и недвижими имоти, с означение средните им пазарни цени и частните им задължения.

Молбата трябва да бъде подписана, а решението и ведомостта заверени от управителния съвет.

Рочделски принципи.

Началото на съвременната потребителна кооперация поставяят 28 души работници тжкачи в градчето Рочдел, близо до Манчестер, Англия. Тия работници тжкачи са изработили принципите, на които и сега почива международната потребителна кооперация, принципи възприети и от българската потребителна кооперация.

Тези принципи, наречени „рочделски принципи“, се състоят въ следните полжения:

Оборотния капитал на коопе-

рацията се набира от дялове, които вписват и внасят членовете. За да бъдат достъпни за всички, дяловете са малки и броят им е ограничен.

Покупките стават по цени на едро, а продажбите по средни пазарни цени на дребно и винаги в брой.

Печалбата се разпределя за общи равности, за резервен капитал, който е неделим, за общополезна начинания и за по-връщане на членовете във форма на консумативна прекия (дивидент).

Чистата печалба, която се дава на членовете се разпределя пропорционално направените от тях покупки, а не по-равно и не пропорционално внесените делове.

Управлението принадлежи на членовете и почива на строго демократична основа.

Цифри за производителя и за консуматора.

Пресметнато е, че в Съединените Щати през 1922 год. земеделците — производители са получили за своите произведения всичко 7 милиарда и 500 милиона долара, докато за същите произведения консуматорите са платили 22 милиарда долара! Кой е спечелил разликата?

В Франция Общият Съюз на земеделските синдикати е изтъкнал пред комисията по земеделството при Сената, че през настоящата година за някои земеделски произведения повишаването на цените от момента, от когато се вземат от ръцете на производителя до момента, когато се продават от търговците на дребно, стига 450%. Кой печели тия грамадни печалби?

Горните факти ясно показват необходимостта от преки връзки между земеделските производителни кооперации и потребителни кооперации.

Кооператори внасяйте спестяванията си само в Кооперацията. спекулата и намале

ХРОНИКА.

Вандервелд във Варна. Известният белгийски общественик, политик, социалдемократ и кооператор, Вандервелд, ще гостува през идния месец на гр. Варна. Местната раб. социал-демократическа организация се готви за неговото посрещане.

Кооперативната Централна „Напред“ във София въ края на 1923 г. е имала въ своя съставъ 74 кооперации, обединяващи кръгло 70,000 членове — глави на домакинства, или около 300,000 консоматори:

Собственикъ средства на централата възлизат въ края на 1923 г. на 5,240,207 лв. — 4,047,250 лв. дългове и 1,192,957 лв. фондове.

Чуждите средства на същата се състоят от: дългове към банки 5,334,496; дългове към търговци 9,891,033 лв.; акцепти (дългове по полици) 650,000 лв.; влогове 2,111,207 лв.; (ипотечни заеми 455,798 лева; консигнатори 443,515 лева и т. н.

В стоки и предприятия Централата е вложила през 1923 г. 162,410,416 лв., а е събрала 156,320,179 лв. Въ края на годината остават на лице 12,847,965 лв., от които в стоки 4,952,677 лв. а в предприятие 7,895,316 лв.

Презъ 1923 г. Централата е продала следните по главни артикули:

Брашно	3,034,808 кгр.	за 17,624,254 лв.
Захар	1,495,614 . . .	48,506,233 . . .
Цимент	925,000 . . .	1,105,266 . . .
Сол	413,559 . . .	1,402,409 . . .
Газ	224,352 . . .	2,042,019 . . .
Расч. масла	33,105 . . .	1,609,924 . . .

Централа „Напред“ през 1923 г. е поддржала и участвували в следните предприятия:

Мелница — гара Червен-Брег: купени храни 5,392,003 кгр. за 28,310,734 лева; произведено — брашно 4,594,458 кгр. и трици 1,073,000 кгр. — всичко за 32,629,915 лв.

Платняна фабрика — Габрово.

произведени 8,040 тона — 273,300 метра платна и зефири за 6,835,000 лева.

Варница „Напред“ — Сливница: произведена вар кгр. 1,530,300 за 1,341,435 лв.

Маслобйна — Златарица: а) купено 126,164 кгр. слжнчогледово семе, обработено 57,996 кгр. и добито 10,180 кгр. масло и 22,000 кгр. кюспе; б) купено 259,310 кгр. тютюново семе, обработено 57,542 кгр. и добито 14,350 кгр. масло за ядене и 37000 сгр. кюспе.

Кооперация Социалдемократ преди две години е открила свой магазин в гр. Провадия да обслужва тамкашните и членове. Въ магазина се продават на едро и дребно: захар, брашно, трици, сол, газ, масла, сапуни и др. колониялни стоки. Въ него се намират на склад и прочутите белени платна, зефири и оксфорди на фабрика „Принц Кирил“ — Габрово, които се продават по фабрични цени.

Магазина се развива отлично. През май т. г. има дни, в които е извършил продажби за повече от 50,000. През месеца продажбите му надминавали 450,500.

Кооперативната централа „Напред“ — София през м. г. за почна фабрикацията на тютюнево масло за ядене от семето на тютюня. До януари н. г. тя е събрала по-вече от 250,000 кгр. семе, от което до същото време, е обработила кръгло 57000 кгр., от което е добила кръгло 14,000 кгр. масло. Анализата е установила, че тютюневото масло е едно от най-хтбавите, които се произвеждат у нас; и най-близко до дървеното. Тютюневото масло се продава на много нивосна цена в магазините на коопер. Социалдемократ.

За да произвежда брашно за нуждите на своите членове кооперация, централата строи на гара Червен-Брег мелница, производството на която ще бъде 40,000 кгр. в 24 часа. Мелницата ще бъде привършена през октомври.

Работническите кооперации „Напред“ в Пловдив, и Хасково през настоящата година във всеко отношение са постигнали успехи, които надминават всички очаквания. Влоговата служба и в двете кооперации, благодарение голямия кредит, който са си съждали, е добил отлични резултати. Едната достига 1,300,000, а другата 2,000,000 лв. влогове.

Хлебарницата на кооперация Социалдемократ в най-голямата криза за брашно е увеличила производството си дневно от 800 на 1400 кгр. Някои дни тя е достигала дневно производство до 1500 кгр. хляб.

Кооперацията дава на членовете си доброкачествени стоки, точни по тегло и дивиденди.

Кооперация „Социалдемократ“ е раздала дивидентъ върху консумацията:

за 1920 год.	25,000 лв.
„ 1921 „	50,000 „
„ 1922 „	45,000 „

По ценно от дивидента, което ще ни даде кооперацията е освобождението ни от експлоаторския капитал, като създаде кооперативно производство.

Не купувайте нищо от частните магазини, щом то се продава в кооперацията!

ВАРНА

ПЕЧАТНИЦА ЗОРА

наемател

Печатарска Произв. Кооперация „Единство“

Телефон 121

Влоговете в Кооперацията се употребяват за борба против нието на скупотията.

Кооперация „СОЦИАЛДЕМОКРАТ“ -- Варна

ул. Хермин Шкорпил № 16, телефон № 185

Магазини: ул. Херм. Шкорпил и ул. Гургулята и гр. Провадия
хлебарница на Улица Св. Лавренти.

КООПЕРАЦИЯТА

ПРОДАВА

на най-износни цени и гарантирани по качество и тегло

Захар ситна и на бучки.

Брашна луксозни и обикновени

Масла джрвено, тютюнево,
слънчогледово, рапичено.

Сапуни турски и марсилски.

Сирене небито първокачеств.

Кафе.

Сол камък, морска и ситна.

Гас чиста, рафинирана, без дим
и миризма.

Денатуриран спирт за
горене.

и всички други колониал. стоки.

ПРИЕМА:

Капаро за сирене доброкачествено, приготвено в тенекни специално за зимата, което ще се раздава от идущия месец на износна цена.

Влогове срочни, безсрочни и детски на които плаща лихва от 8—10%. Изтегленето на влоговете става без формалности и до 5000 лв. без предупреждения.

КООПЕРАЦИИТЕ от Провадийска околия ще намерят в магазина ни във гр. Провадия на ЕДРО всички стони, които им са необходими. По фабрични цени имаме на склад във същия магазин

**Платна белени, български, дълготрайни,
Зефири български разни десени.**